

FM: Ārējās tirdzniecības kāpums atspoguļo ekonomikas aktivitātes pieaugumu

Publicēts: 31.01.2018.

Šodien publicētie dati par Latvijas preču ārējo tirdzniecību šī gada augustā liecina, ka ārējās tirdzniecības aktivitāte turpina palielināties. Augustā pieauga gan eksporta, gan importa vērtība. Preču eksporta vērtība bija par 8,5% lielāka nekā pērnā gada augustā. Savukārt importa kāpums bija vēl straujāks, attiecīgi par 21,2% salīdzinājumā ar 2016.gada augustu, tādējādi palielinot ārējās tirdzniecības deficītu līdz 328,8 milj. eiro.

Augustā eksporta izaugsme bija visaptveroša un fiksēta gandrīz visās nozīmīgākajās preču grupās. Taču lielāko devumu eksporta izaugsme nodrošināja koka un koka izstrādājumu eksporta kāpums par 15,6%. Zīmīgi, ka koksnes eksporta pieauguma struktūra valstu griezumā ir daudzveidīga, jo kāpumi ir fiksēti uz Vāciju, Zviedriju, Igauniju un Lietuvu, tādējādi tas pilnībā kompensēja koksnes eksporta kritumu uz Lielbritāniju par 7,8%. Jāatzīmē, ka līdzīga situācija vērojama visa š.g. garumā, līdz ar to, lai arī Lielbritānija saglabājas kā galvenais Latvijas koksnes noieta tirgus, taču tās īpatsvars kopējā koka un koka eksportā kļūst mazāks.

Būtisku devumu kopējā eksporta izaugsme nodrošināja metālu un to izstrādājumu eksporta kāpums par 18,1%, ko noteica metāla konstrukciju eksporta pieaugums uz Norvēģiju un Dāniju. Vēl viena preču grupa, kura nozīmīgi ietekmēja eksporta kāpumu š.g. augustā, bija lauksaimniecības un pārtikas preces. Šīs preču grupas kopējā eksporta vērtība palielinājusies par 4,7%, salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo mēnesi. Alkoholisko dzērienu eksporta pieaugums uz Krieviju vairāk nekā divas reizes jeb par 26,6 milj. eiro, kompensēja graudaugu eksporta kritumu par 31,0 milj. eiro. Ņemot vērā augsto graudaugu eksporta bāzi pagājušajā gadā un samērā vājo graudaugu ražu šogad, graudaugu eksporta sniegums augustā un visticamāk arī rudenī būs vājš. No citām pārtikas precēm eksporta kāpums augustā vēl ir fiksēts piena produktiem, gaļai un gaļas izstrādājumiem.

Kopējo preču eksporta izaugsmi tāpat balstīja naftas produktu, farmaceitisko un citu ķīmisko produktu, kā arī atsevišķu mehānisko ierīču eksports.

Strauju ārējās tirdzniecības aktivitātes kāpumu šogad nosaka galvenokārt divi faktori, proti, ārējā pieprasījuma pieaugums galvenajās Latvijas tirdzniecības partnervalstīs un investīciju aktivitātes kāpums Latvijā. Uzlabojoties ekonomiskajai situācijai gan ES kopumā, gan Krievijā, pieprasījums pēc Latvijas precēm šogad būtiski palielinājies, tādējādi eksporta vērtība š.g. pirmajos astoņos mēnešos pieauga par 9,6% jeb 634,6 milj. eiro. Ārējā pieprasījuma kāpums atspoguļojas arī Latvijas apstrādes rūpniecības datos, jo Latvijā saražoto preču apgrozījums eksportā š.g. astoņos mēnešos palielinājās par 8,5% pēc kalendāri izlīdzinātiem datiem, salīdzinot ar attiecīgo periodu pagājušajā gadā. Zīmīgi, ka ievērojams eksporta kāpums š.g. astoņos mēnešos ir fiksēts ne tikai uz tradicionālajiem noieta tirgiem, kā Vācija, Krievija, Igaunija un Zviedrija, bet arī uz tādām valstīm, kuras neietilpst lielāko tirdzniecības partneru sarakstā, piemēram, Baltkrieviju, ASV, Franciju un Itāliju.

Savukārt, investīciju aktivitātes kāpums Latvijā, kas tiešā veidā sekmē arī būvniecības sektora attīstību, būtiski palielina arī importu vērtību, +16,1% jeb 1,3 mljrd. eiro, salīdzinot ar 2016.gada pirmajiem astoņiem mēnešiem. Būvniecības sektora uzrāviens atspoguļojas preču importa pieaugumā struktūrā, jo bez pārtikas produktiem straujākie importa kāpumi ir fiksēti tieši metāliem un to izstrādājumiem, mehānismiem un elektroierīcēm, kā arī minerālproduktiem. Arī augustā, salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo mēnesi, neskatot pārtikas preču importa kāpumu par 27,5%, straujākie importa pieaugumi ir fiksēti tādās preču grupās kā minerālprodukti (+57,5%), mehāniskās ierīces (+48,0%), ķīmiskas rūpniecības ražojumi (+12,0%), kā arī metāli (+3,8%).

Ekonomikas sentimenta indeksa vērtība ES kopumā pašlaik atrodas augstākajā punktā kopš 2007.gada augusta un, ņemot vērā tā augošo tendenci, kā arī novērtējot Latvijas uzņēmēju noskaņojumu par tuvākajām perspektīvām produkcijas noietam un ražošanas apjomiem, pozitīvās tendences Latvijas preču eksportā un importā saglabāsies arī turpmākajos mēnešos.

